

Received: 20-12-2024

Revised: 15-03-2025

Accepted: 06-05-2025

แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ด้วยเครื่องมือทางทัศนะ เพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงความรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษา

Guideline of Development of Art History Teaching Innovation with Visual Tools to Enhance Knowledge Transfer of Art Education Students

พรเพ็ญ คงหน่วย^{*.1}

Phonphen Khongnuai

aumphonphen1140@gmail.com

อินทิรา พรหมพันธุ์²

Intira Prompan

intira.p@chula.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนในวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ โดยใช้เครื่องมือทางทัศนะเพื่อส่งเสริมกระบวนการถ่ายโยงความรู้ในกลุ่มนักศึกษาสาขาศิลปศึกษา เนื่องจากสาขาวิชาศิลปศึกษาเป็นศาสตร์ที่ผสมองค์ความรู้ด้านศิลป์และวิทยาการ ซึ่งต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านกระบวนการเรียนรู้ เทคนิค วัสดุ และอุปกรณ์ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตก, ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการสอน โดยใช้เครื่องมือ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตก, แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการสอน, ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) นักศึกษาศิลปศึกษา โดยใช้เครื่องมือ การศึกษาความต้องการต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา และศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนานวัตกรรม

บทความนี้นำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางทัศนะ เช่น การสอนแบบเรียงลำดับเหตุการณ์ (Timelines), สัญลักษณ์ (Semiotics), แผนที่เชิงภาพ (Visual map), แผนที่ความคิด (Mind mapping), วิดีโอ (Video), อินโฟกราฟิก (Infographic) ในการสอน เพื่อสนับสนุนการถ่ายโยงความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียน การใช้ภาพสัญลักษณ์แทนข้อความหรือภาษา ช่วยลดอุปสรรคในการรับรู้และแปลความหมาย โดยเฉพาะในผู้เรียนที่มีปัญหาการทำความเข้าใจเนื้อหาในรูปแบบข้อความ การเรียนรู้ด้วยเครื่องมือทางทัศนะเป็นการพัฒนาทักษะการมองเห็น สามารถยกระดับผ่านกระบวนการผสมผสานประสบการณ์จากประสาทสัมผัสอื่นๆ ทั้งยังช่วยให้เกิดการสื่อสาร

* Corresponding Author

¹ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Graduate Student, Faculty of Education, Chulalongkorn University

² คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Faculty of Education, Chulalongkorn University

ข้อมูลและแนวคิดอย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องมือเหล่านี้ช่วยพัฒนาความสามารถในการเข้าใจข้อมูลซับซ้อนและเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ ส่งผลให้การถ่ายโยงความรู้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนมีความเป็นระบบและลุ่มลึกมากขึ้น อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน

คำสำคัญ: นวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์, เครื่องมือทางทัศน์, การถ่ายโยงความรู้

Abstract

This article aims to study the development of innovative art history teaching guidelines, using visual tools to enhance knowledge transfer among art education students. Art education is an interdisciplinary field that integrates knowledge from both the arts and sciences. As such, continuous development is required to adapt to global changes in learning processes, techniques, materials, and tools in order to enhance the quality of teaching and learning. The study employs in-depth interviews with key informants, including experts in Western art history instruction and innovative teaching methodologies, using expert interview forms. In addition, the questionnaires are administered to art education students to assess their needs in instructional formats. The research also involves a review of relevant documents and research to analyze and develop innovative guidelines.

This study proposes the implementation of visual tools such as mind maps, timelines, semiotics, visual map, Mind mapping, videos, and infographics, in teaching to enhance effective knowledge transfer from educators to learners. By using visual symbols as substitutes for text or language, these tools help overcome challenges in perception and interpretation, especially for students who struggle with text-based content. Learning through visual tools is the development of visual skills, which can be further enhanced by integrating experiences with other sensory inputs. These tools also support the effective communication of information and concepts, aiding students in understanding complex data and building their learning competencies. Ultimately, the use of visual tools promotes systematic and profound knowledge transfer between teachers and students, which serves as an essential foundation for enhancing the quality of education in this era.

Keywords: Art History Teaching Innovation, Visual Tools, Knowledge transfer

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความรู้ลึกในศาสตร์แห่งวิชาชีพครู จัดการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถประยุกต์ใช้บริบทของการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม (Faculty of Education, Chulalongkorn University, 2021) สาขาวิชาศิลปศึกษา เป็นศาสตร์และศิลป์ที่ต้องพัฒนาให้ทันกระแสโลกในด้านกระบวนการ กลวิธี วัสดุ อุปกรณ์ การออกแบบ เทคโนโลยี ฯลฯ เพื่อให้การผลิตเกิดเป็นผลงานทางศิลปศึกษาที่มีคุณภาพและทันสมัย ด้วยเหตุนี้ สาขาวิชาครูจึงจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ความเข้าใจและทักษะความชำนาญในการออกแบบอย่างต่อเนื่อง (Faculty of Humanities and Social Sciences, 2022) แกนของหลักของการศึกษาศิลปศึกษา วิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ เป็น 1 ใน 4 ของกระบวนการศิลปศึกษาแบบมีหลักเกณฑ์เป็นพื้นฐาน (DBAE) ประวัติศาสตร์ศิลปะเป็นรายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในคณะที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ เนื้อหาของวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะเชื่อมโยง สัมพันธ์กับความรู้ในด้านอื่นในวงกว้าง เช่น สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ (Zhang, 2020)

การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาศิลปศึกษาในปัจจุบัน จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกและส่งเสริม การพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจ และนำไปถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนต่อไป จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งกระบวนการที่ทำให้นักศึกษาศิลปศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน

การส่งต่อข้อความหรือสารด้วยการใช้ภาพ เป็นรูปแบบหนึ่งในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสาร และผู้รับสาร เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างรวดเร็ว และตรงตามเจตนาของผู้ส่งสาร การพัฒนาความสามารถในการเข้าใจ และการใช้ภาพ จึงเรียกว่า การเรียนรู้เชิงทัศน์ (Wetchcho, & Na Songkla, 2020) การนำเอาแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลปะด้วยเครื่องมือทางทัศน์ เป็นชุดของความสามารถด้านการมองเห็น ซึ่งสามารถพัฒนาได้โดยการใช้ประสบการณ์ร่วมกับประสาทสัมผัสอื่นๆ ที่สามารถช่วยสื่อสาร

ข้อมูล ความคิด หรือคำแนะนำได้ การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้เครื่องมือทางทัศนศึกษาเข้ามาช่วยเชื่อมโยงเหตุผลและอารมณ์ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งในสาขาประวัติศาสตร์ศิลป์ และช่วยพัฒนาความรู้ด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ให้ผู้เรียนได้ (Martikainen, 2017) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการรับรู้ ความสนใจ และความจำที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กระบวนการคิดเป็นภาพ การเรียนรู้ด้วยภาพ และการสื่อสารด้วยภาพนั้นมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงในกระบวนการรับและส่งสาร กระบวนการคิดเป็นภาพทำให้สามารถแปลสัญลักษณ์ภาพ เป็นสัญลักษณ์ข้อความ ด้วยเครื่องมือทางทัศนศึกษา (Wetchcho, & Na Songkla, 2020) ในขณะเดียวกันการที่ผู้เรียนจะสามารถนำความรู้ไปใช้ได้หรือเกิดการถ่ายโยงความรู้ ต้องสร้างให้ผู้เรียนเข้าใจในองค์ความรู้ที่จะใช้อย่างลึกซึ้งก่อน และเพิ่มความเข้าใจในโครงสร้างเดิมที่มีอยู่ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลแต่ละส่วนจนเกิดเป็นโครงสร้างเครือข่ายข้อมูลที่ซับซ้อน (Shuell, 1990) เพื่อเกิดเป็นการเชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพ และช่วยในการถ่ายโยงความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียน

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ด้วยเครื่องมือทางทัศนศึกษา เพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงความรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษา โดยมีหลักการคือ 1) การใช้เครื่องมือทางทัศนศึกษา (Visual Tools) ซึ่งหมายถึงสัญลักษณ์ที่ไม่ใช่ภาษาศาสตร์ เพื่อสร้างรูปแบบของการสื่อสารความคิดที่หลากหลายผ่านการถ่ายภาพ การเชื่อมโยงมิติสัมพันธ์ และคำพูด 2) การถ่ายโยงความรู้ (Knowledge transfer) การถ่ายโยงการเรียนรู้ในวิชาชีพครู การที่สามารถนำความรู้เนื้อหาศิลปะไปใช้ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และดำเนินการสอนตามแผนที่วางไว้ (Janhom, 2016)

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างนวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตกด้วยเครื่องมือทางทัศนศึกษา เพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงความรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษา

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ด้วยเครื่องมือทางทัศนศึกษา เพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงความรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษา เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เน้นการศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์

ศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นแนวทาง ได้แก่ นักศึกษาศิลปศึกษา, รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ศิลป์, นวัตกรรมการศึกษา, การถ่ายโยงความรู้ สังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบแนวคิด และแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ด้วยเครื่องมือทางทัศนศึกษา เพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงความรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษา

ศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตก, ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการสอน โดยใช้เครื่องมือ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตก, แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการสอน

ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) นักศึกษาศิลปศึกษา โดยใช้เครื่องมือ การศึกษาความต้องการต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา

เกณฑ์การคัดเลือกผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการสอนจำนวน 3 ท่าน
3. นักศึกษาศิลปศึกษา ปริญญาตรีที่ลงเรียนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์จำนวน 20 คน

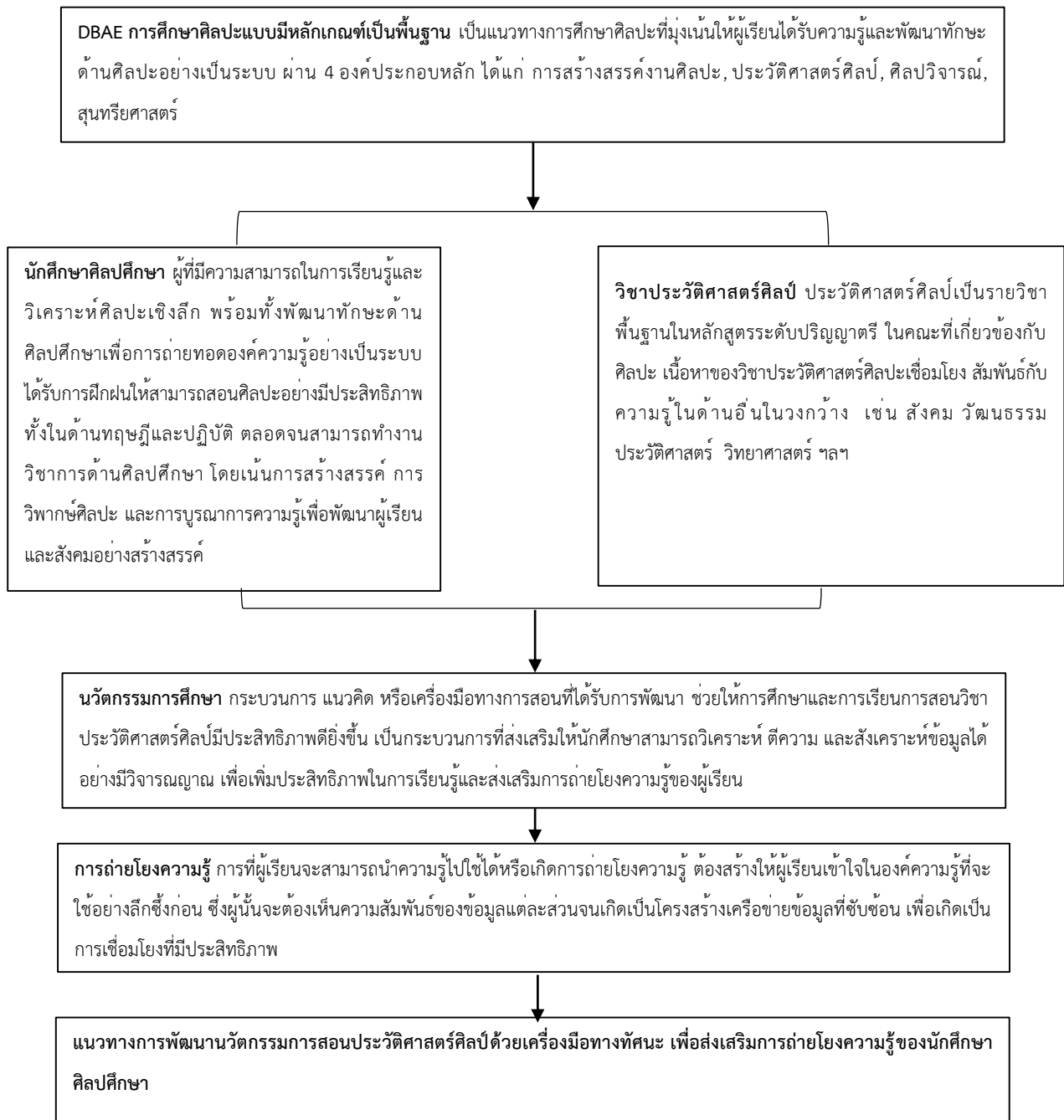
การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการดำเนินการมาวิเคราะห์ในเชิงโดยการสรุปบรรยายความเรียง โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิ (Primary source) วิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลจากการศึกษาเอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิตและมหาบัณฑิตโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ กระบวนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ด้วยเครื่องมือทางทักษะและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการเรียนรู้เชิงทักษะ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ศิลป์ เครื่องมือและวิธีการ ประเมินในศิลปศึกษา เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวนี้มาสรุปวิเคราะห์และสังเคราะห์สู่การพัฒนานวัตกรรม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 2 ด้าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตก ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการสอน ทั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอสรุป บรรยายความเรียง

3.การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการศึกษาความต้องการต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา การนำเสนอ สรุปบรรยายความเรียง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ การพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์สามารถสรุปได้ดังนี้

การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนในวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์สำหรับนักศึกษาสาขาศิลปศึกษา พบว่า ความต้องการรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เป็นหัวใจสำคัญที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาในยุคปัจจุบัน

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการสอนศิลปะตะวันตกในปัจจุบัน

ชื่อบทความ/ผู้วิจัย/ปีที่พิมพ์	เป้าหมายและการพัฒนา	รูปแบบและวิธีการสอน	การอภิปรายผล
1. การออกแบบแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (Rakmai, 2016)	เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ของนักศึกษาและเพื่อค้นหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนในวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ของนักศึกษา	รูปแบบเสริมการเรียนรู้ (Learning Media) และวิธีการสอนแบบบรรยาย (Lecture Based Learning) โดยผู้วิจัยดำเนินการออกแบบแอปพลิเคชันโดยการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือหน้าจอหลัก และหน้าจอเนื้อหา	แอปพลิเคชันประวัติศาสตร์ศิลปะ 1 มีส่วนช่วยให้นักศึกษาได้ทบทวนและทำความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน เป็นเครื่องมือที่สามารถนำความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียนได้ และพบว่านักศึกษาต้องการใช้แอปพลิเคชันโดยไม่ต้องเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต
2. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับวิชาด้านประวัติศาสตร์ศิลปะและการออกแบบ ในหลักสูตรสองภาษามหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้แนวทางแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (Kunphunsup, 2022)	เพื่อศึกษาแนวทางและทักษะการเรียนรู้เนื้อหาในรายวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ และประวัติศาสตร์การออกแบบผลิตภัณฑ์ และปรับปรุงแนวทางเพื่อการพัฒนาการสอนที่ดียิ่งขึ้น	ใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL)	การเรียนรู้ด้วยแนวทาง CLIL หรือการเรียนรู้ด้วยภาษาไทย มีระดับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ใกล้เคียงกัน แต่นิสิตกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดดังนั้นการเรียนรู้ด้วยแนวทาง แบบ CLIL จึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้สอนในหลักสูตรสองภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนจะเข้าสู่การเรียนรู้แบบEMI ในระดับสูงขึ้นไปเพื่อกระตุ้นความสนใจผู้เรียน
3. การพัฒนาการสอนด้วยการใช้แผนผังกราฟิกเพื่อสร้างความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี. (Wararugsajja & Pichayapaiboon, 2021)	เพื่อพัฒนาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะโดยใช้ผังกราฟิก ที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคงทนและเข้าใจในการเรียนรู้	ใช้ผังกราฟิกในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน และมีการสอนแบบบรรยายประกอบการสอนด้วยผังกราฟิก	หลังจากใช้ผังกราฟิกในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ไปแล้วสองสัปดาห์ ผู้เรียนเกิดความคงทนและความเข้าใจในการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ช่วยให้ลำดับเหตุการณ์ต่างๆ สรุบบันทึกได้ง่ายขึ้น มีการจดจำกับสื่อ ตั้งคำถาม และตอบคำถามได้ในระดับที่ดีขึ้น

ชื่อบทความ/ผู้วิจัย/ปีที่พิมพ์	เป้าหมายและการพัฒนา	รูปแบบและวิธีการสอน	การอภิปรายผล
4. “Opening” Art History: Exploring the Motivations and Practices of Faculty using Open Educational Resources in Lower-Level and General Education Art History Courses. (Chtena, 2021)	เพื่อการสำรวจเชิงลึกและแนวทางปฏิบัติในการเรียนแบบ OER (Open educational resources) และนำมาต่อยอดในเป้าหมายเพื่อการเรียนการสอน	เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเปิด สอนให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จากหลายๆ แหล่งความรู้ โดยมีคำแนะนำจากผู้สอนประกอบไปด้วย	การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ OER ให้ประสบผลสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง รวมถึงค่านิยมและแนวปฏิบัติ และพบว่าครูส่วนใหญ่เลือกใช้การสอนที่เปิดกว้างเพื่อที่จะขยายแหล่งข้อมูลความรู้และนักศึกษาสามารถศึกษาจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย และประสิทธิภาพในการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น
5. Research on the Development Trend of Western Art History Based on Big Data Technology (Zhang, 2020)	เพื่อวิเคราะห์และนำเสนอรูปแบบการวิจัยการสอนสำหรับการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์	นำเสนอวิธีบูรณาการเทคโนโลยีข้อมูลกับงานวิจัยที่เป็นแนวโน้มกับการพัฒนาประวัติศาสตร์ศิลป์	การกำหนดรูปแบบวิจัยสมัยใหม่ที่รับแนวโน้มการพัฒนาประวัติศาสตร์ของศิลปะตะวันตกจากการวิจัยพบว่าบางอย่างที่นำเสนอในบทความนี้มี ความสำคัญเชิงปฏิบัติที่สำคัญในการพัฒนาด้วยเทคโนโลยี
6. Decolonize this art history: Imagining a decolonial art history programme at Kalamazoo College. (Butler, & Hahn 2021)	เพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการสอนเพื่อนำมาประเมิน พัฒนา และประยุกต์ใช้สำหรับการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์	การสอนงานทัศนศิลป์จากทฤษฎี การวิจารณ์ และใช้การวิเคราะห์จากความสำเร็จสร้างสรรค์ มีการให้ผู้เรียนแสดงออกในการเรียนเพื่อ ทบทวนเป็นรายบุคคลและร่วมกัน และผู้เรียนสามารถร่วมกันอภิปรายเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น	กระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร ได้รวบรวมแนวทางใหม่ๆ กับแนวทางที่เคยมีมาเข้าด้วยกัน โดยสรุปผลจากผู้สอนและผู้เรียนเข้าด้วยกัน พบว่ากระบวนการที่ได้ให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้และแนวคิดที่ได้เรียนมา และผลจากการอภิปรายร่วมกัน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

ชื่อบทความ/ผู้วิจัย/ปีที่พิมพ์	เป้าหมายและการพัฒนา	รูปแบบและวิธีการสอน	การอภิปรายผล
7. Scaffolding the Formal Analysis Assignment in Art History Courses to Promote Learning. (Kutis, 2020)	เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบควบคุมตนเองโดยใช้หลักการมอบหมายงาน โดยการใช้ระบบการจัดการเรียนรู้แบบ (LMS) Canvas	เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วย Canvas ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ในระบบออนไลน์ และผู้สอนสามารถสอนในระบบออนไลน์มีการมอบหมายงานในขนาดที่เล็กลงเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และนำไปต่อยอด	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและการเรียนมากขึ้น และเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ที่เหมาะสมกับนักศึกษาในยุคปัจจุบัน ควรเป็นการผสมผสานระหว่างรูปแบบการบรรยาย การปฏิบัติจริง และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการเชื่อมโยงเนื้อหากับประสบการณ์ชีวิตจริง การจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนเช่นนี้ จะช่วยสร้างความสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในระยะยาว

การศึกษาความต้องการต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาศิลปศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์พบว่า

นักศึกษามีความต้องการรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเฉพาะรูปแบบที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้เชิงปฏิบัติจริง เช่น การสาธิต การทดลอง การใช้เกม และการจำลองสถานการณ์ ซึ่งได้รับการประเมินในระดับคุณภาพ ดีมาก รูปแบบเหล่านี้ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่สนุกสนาน เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ในขณะเดียวกัน รูปแบบอื่นๆ ที่ได้รับการประเมินในระดับดีและปานกลางก็ยังมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน แต่ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้ในปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในศตวรรษที่ 21

1. ผลสรุปจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตก ได้ข้อสรุปสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาในยุคปัจจุบัน ดังนี้

1.1 แนวทางการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน แม้การจัดการเรียนการสอนในวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์จะยังคงเน้นการบรรยายเป็นหลัก แต่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการบรรยายควรมีการปรับรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในปัจจุบัน โดยเนื้อหาควรมีความกระชับ สอดแทรกข้อมูลที่น่าสนใจ และเพิ่มเติมเกร็ดความรู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกระตุ้นความสนใจและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้มากขึ้น

1.2 การใช้สื่อและเทคนิคประกอบการบรรยาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และสร้างความสนุกสนานในบทเรียน รูปแบบการบรรยายควรมีการนำสื่อภาพและวิดีโอมาใช้เป็นส่วนประกอบ โดยเฉพาะการใช้วิดีโอที่น่าสนใจเพื่อเกริ่นนำในช่วงต้นบทเรียน ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งการใช้เครื่องมือเช่น Timeline ช่วยอธิบายเนื้อหาในรูปแบบที่เห็นภาพชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น

1.3 ความสำคัญของประวัติศาสตร์ศิลป์ในแต่ละยุคสมัย ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความเห็นตรงกันว่าประวัติศาสตร์ศิลป์ในทุกยุคสมัยล้วนมีความสำคัญ เนื่องจากสะท้อนถึงพัฒนาการทางวัฒนธรรมและความคิดของมนุษย์ในช่วงเวลาต่างๆ หากต้องเลือกยุคที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาเชิงลึกและเชื่อมโยงกับยุคก่อนและหลัง ยุคเรเนซองส์ เป็นยุคที่น่าสนใจที่สุด เนื่องจากมีความซับซ้อนทั้งในด้านความคิดและพัฒนาการทางศิลปะ อีกทั้งยังเป็นยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงสำคัญซึ่งส่งผลต่อยุคสมัยถัดมา

1.4 การใช้สื่อที่เชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้นำเสนอเทคนิคการสอนที่แตกต่างกัน โดยการนำสื่อที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับนักศึกษา เช่น ภาพยนตร์ สื่อวิดีโอ โซเชียลมีเดีย และสื่อกราฟิกต่างๆ มาใช้เป็นส่วนประกอบในบทเรียน การใช้สื่อเหล่านี้ช่วยให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุกสนาน และช่วยสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

1.5 การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่ง การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่เปิดกว้าง เช่น การตั้งคำถาม-ตอบอย่างเป็นกันเอง การส่งเสริมให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติมในประเด็นที่สงสัย รวมถึงการอภิปรายถกเถียงแนวคิดหรืออิทธิพลที่นำไปสู่การสร้างงานศิลปะ ล้วนเป็นวิธีการที่ช่วยให้บรรยากาศในชั้นเรียนผ่อนคลายและสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

1.6 การสอดแทรกเกร็ดความรู้ในบทเรียน การเล่าเกร็ดความรู้หรือเรื่องราวเบื้องหลังที่เกี่ยวข้องกับศิลปะในแต่ละยุคสมัย ซึ่งช่วยกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นและเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการสัมภาษณ์ดังกล่าว แนวทางการสอนประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกที่เหมาะสมกับนักศึกษาในปัจจุบัน ควรเป็นรูปแบบที่ผสมผสานระหว่างการบรรยาย การใช้สื่อที่หลากหลาย และการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง การสอนควรเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการเชื่อมโยงข้อมูลในเชิงประวัติศาสตร์กับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และศิลปะในยุคต่างๆ ซึ่งจะช่วยสร้างการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและส่งเสริมความเข้าใจของนักศึกษา

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการสอน

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน พบว่าแนวคิดสำคัญที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน คือการออกแบบและประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่มีความกระชับ เข้าใจง่าย และทันสมัย ทั้งนี้ควรลดความซับซ้อนของการนำเสนอเนื้อหาทางวิชาการในรูปแบบเดิม และมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมทักษะและการปฏิบัติจริงของผู้เรียน

แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการสอน

2.1 ปรับเนื้อหาให้กระชับและเข้าใจง่าย การนำเสนอเนื้อหาควรมีลักษณะกระชับ ชัดเจน และง่ายต่อการทำความเข้าใจ เพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียนในยุคที่การรับข้อมูลข่าวสารเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว นวัตกรรมการสอนควรปรับเปลี่ยนจากการเน้นเนื้อหาทฤษฎีที่ซับซ้อน มาเป็นการสรุปประเด็นที่สำคัญ และจัดวางเนื้อหาให้มีความน่าสนใจ เช่น การใช้แผนภาพ อินโฟกราฟิก หรือวิดีโอสั้นประกอบการเรียน

2.2 ใช้แผนการเรียนรู้สมัยใหม่ แผนการเรียนการสอนในปัจจุบันควรเน้นการออกแบบที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เช่น การเรียนรู้แบบ Active Learning, Problem-Based Learning (PBL) หรือการใช้เกมและสถานการณ์จำลอง (Simulation) เพื่อสร้างแรงกระตุ้นและเพิ่มความสนุกสนานในการเรียน

2.3 ลดลักษณะเชิงวิชาการที่เคร่งครัด เพื่อลดความกดดันของผู้เรียน นวัตกรรมการสอนควรปรับให้มีความยืดหยุ่นและเน้นการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์จริงมากขึ้น เช่น การนำเสนอเนื้อหาผ่านตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน หรือสถานการณ์ที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเชื่อมโยงกับตนเองได้

2.4 การเรียนรู้แบบ Two-Way Interaction รูปแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพควรเน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนควรมีโอกาสซักถาม แสดงความคิดเห็น และร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจและการเรียนรู้ร่วมกัน

2.5 การฝึกฝนทักษะและการปฏิบัติจริง นวัตกรรมการสอนที่ดีควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อชีวิตและการทำงาน เช่น การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน โดยการออกแบบกิจกรรมที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม คือการออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาบนพื้นฐานของความ ต้องการและศักยภาพของผู้เรียนเป็นหลัก โดยคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของกลุ่มผู้เรียน เช่น ทักษะพื้นฐาน ความสนใจ และวิธีการเรียนรู้

ของแต่ละคน นอกจากนี้ นวัตกรรมต้องส่งเสริมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญ (Learner-Centered Approach) และเน้นการสร้างประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง อีกหนึ่งปัจจัยสำคัญ คือการสร้างปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยการสนับสนุนให้นวัตกรรมการสอนช่วยให้เกิดการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การสนทนาในชั้นเรียน การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ หรือการติดตามผลการเรียนรู้รายบุคคล

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปออกมาเป็นแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ ดังนี้

1. การออกแบบเนื้อหาให้กระชับและน่าสนใจ สรุปเนื้อหาที่สำคัญในแต่ละยุคสมัย เช่น จุดเด่นทางศิลปะ ศิลปินสำคัญ และความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ การใช้สื่อและเทคนิคประกอบการบรรยาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และสร้างความสนุกสนานในบทเรียน รูปแบบการบรรยายควรมีการนำเสนอภาพและวิดีโอมาเป็นส่วนประกอบ โดยเฉพาะการใช้วิดีโอที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นในช่วงต้นบทเรียน ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งการใช้เครื่องมือเช่น Timeline ช่วยอธิบายเนื้อหาในรูปแบบที่เห็นภาพชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น

2. การใช้สื่อที่เชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้นำเสนอเทคนิคการสอน โดยการนำเสนอที่ใกล้ชิดและเกี่ยวข้องกับนักศึกษาที่แตกต่างกัน เช่น ภาพยนตร์ สื่อวิดีโอ โซเชียลมีเดีย และสื่อกราฟิกต่างๆ มาใช้เป็นส่วนประกอบในบทเรียน การใช้สื่อเหล่านี้ช่วยให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุกสนาน และช่วยสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

3. แนวทางในการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับสูงและเชื่อมโยงกับยุคก่อนและหลัง ได้แก่ ยุคเรเนซองส์ เป็นยุคที่น่าสนใจที่สุด เนื่องจากมีความซับซ้อนทั้งในด้านความคิดและพัฒนาการทางศิลปะ อีกทั้งยังเป็นยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงสำคัญซึ่งส่งผลต่อยุคสมัยถัดมา

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานวัตกรรมการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตกสำหรับนักศึกษาศิลปศึกษา โดยมุ่งเน้นการใช้เครื่องมือทางทัศนศิลป์เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมการถ่ายโยงความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้นำเสนอกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการเครื่องมือทางทัศนศิลป์หลากหลายรูปแบบ เพื่อสร้างสรรค์รูปแบบการสื่อสารความคิดที่หลากหลายและมีพลวัต โดยเน้นการผสมผสานองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ อันได้แก่ ภาพ การเชื่อมโยงมิติสัมพันธ์ และการสื่อสารด้วยภาษาพูด ทั้งนี้ เครื่องมือทางทัศนศิลป์มีบทบาทสำคัญในการแปลงข้อมูลเชิงนามธรรมให้เป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การถ่ายโยงความรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษา มิได้จำกัดอยู่เพียงการจดจำเนื้อหา แต่เป็นการพัฒนาความสามารถในการเชื่อมโยงองค์ความรู้เชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติ และการสื่อสารองค์ความรู้ดังกล่าวให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารด้วยวาจา การเขียน หรือการนำเสนอผ่านสื่อประสม

กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์โดยใช้เครื่องมือทางทัศนศิลป์สามารถสรุปได้ดังนี้ การบูรณาการเครื่องมือทางทัศนศิลป์หลากหลายประเภท อันได้แก่ การสอนแบบเรียงลำดับเหตุการณ์ (Timelines), สัญลักษณ์ (Semiotics), แผนที่เชิงภาพ (Visual map), แผนที่ความคิด (Mind mapping), วิดีโอ (Video), อินโฟกราฟิก (Infographic) เพื่อสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักศึกษาศิลปศึกษา การใช้เครื่องมือเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น แต่ยังส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การเชื่อมโยงความรู้ และการนำเสนอข้อมูลอย่างสร้างสรรค์

หัวใจสำคัญของการถ่ายโยงความรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษาจึงมิได้อยู่ที่การจดจำข้อมูลเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการพัฒนาความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติจริง และสามารถสื่อสารความรู้เหล่านั้นให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการพูด การเขียน หรือการนำเสนอด้วยสื่อต่างๆ การพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ด้วยเครื่องมือทางทัศนศิลป์จะเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้เรียนรู้เชิงรุก สามารถวิเคราะห์ ตีความ และสังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นนักศิลปศึกษาที่มีคุณภาพในอนาคต

โดยสรุปแล้ว งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของเครื่องมือทางทัศนศิลป์ในการพัฒนาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตก และส่งเสริมความสามารถในการถ่ายโยงความรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษา ซึ่งจะประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาศิลปะใน

อนาคต การนำเครื่องมือทางทัศนมาประยุกต์ใช้ในการสอนไม่เพียงแต่เพิ่มความน่าสนใจให้กับเนื้อหา แต่ยังช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการทำงานและการศึกษาต่อในอนาคตได้

ตารางที่ 2 วิเคราะห์แนวทางการออกแบบนวัตกรรมการสอนด้วยการใช้เครื่องมือทางทัศน ในการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์

กระบวนการสอน	เครื่องมือ	บทบาทของผู้เรียน	บทบาทที่ผู้เรียนจะได้รับ
การสอนแบบเห็นภาพรวมของเนื้อหา	การใช้วิดีโอ, ใช้การสอนแบบเรียงลำดับเหตุการณ์ (Timelines)	ผู้เรียนทำความเข้าใจลำดับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ศิลป์	เริ่มต้นศึกษาประวัติศาสตร์ศิลป์ยุคแรก เรียนรู้ลำดับเหตุการณ์ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในศิลปะ
ช่วยแสดงให้เห็นสิ่งที่เหมือนหรือแตกต่าง	แผนที่ความสัมพันธ์แบบเรียงลำดับเหตุการณ์ (Timelines), อินโฟกราฟิก (Infographic), สัญศาสตร์ (Semiotics), ประกอบการบรรยาย	วิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบศิลปะในแต่ละยุคสมัย	สังเกตและวิเคราะห์หลักของศิลปะในยุคต่างๆ เช่น สี การวางภาพ สัญลักษณ์ และบริบททางสังคม
การสรุปเนื้อหา	แผนที่เชิงภาพ (Visual map) และแผนผังความคิด (Mind mapping)	สร้างความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนด้วยแผนภาพและการสังเคราะห์ข้อมูล	สรุปผลกิจกรรมด้วยการรวบรวมข้อมูลใหม่ และฝึกทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์
อภิปราย	แผนที่เชิงภาพ (Visual map) และแผนผังความคิด (Mind mapping)	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอภิปรายข้อมูลเชิงลึก	ฝึกการพูดอภิปราย วิเคราะห์ศิลปะ และสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดสำคัญ
การสร้างสรรค์ผลงาน	ผลงานการสร้างสรรค์ของผู้เรียน	สร้างผลงานที่สะท้อนความเข้าใจในเนื้อหา	สร้างสรรค์กิจกรรมที่เชื่อมโยงความเข้าใจและขยายขอบเขตความคิดสร้างสรรค์
ตรวจสอบความรู้	แบบประเมิน	ตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	ทบทวนความรู้และสะท้อนผลการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่กำหนด

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ด้วยเครื่องมือทางทัศน เพื่อส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ การพัฒนานวัตกรรมด้วยเครื่องมือทางทัศนสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งในวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ช่วยเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ และพัฒนาความเข้าใจในบริบททางศิลปะในลักษณะที่ยั่งยืน ในการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ผู้สอนสามารถพิจารณาเลือกใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจบริบททางประวัติศาสตร์ให้ผู้เรียนเข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล (Chotirom, & Tosila, 2021) จากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่ามีหลายช่วงเวลาที่สำคัญในประวัติศาสตร์ตะวันตก โดยเฉพาะยุคที่ศิลปะมีความเจริญรุ่งเรือง ศิลปะยุคเรเนซองส์ เป็นยุคที่ศิลปินมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์องค์ความรู้ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ในเรื่องราวของประวัติศาสตร์ศิลป์ (Zhang, 2020) จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาแนวคิดและผลงานที่เปลี่ยนแปลงวงการศิลปะ โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้เครื่องมือทางทัศนเข้ามา เป็นอีกแนวทางในการเลือกวิธีการสอน ช่วยเชื่อมโยงเหตุผลและอารมณ์ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งในสาขาประวัติศาสตร์ศิลป์ และช่วยพัฒนาความรู้ด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ให้ผู้เรียนได้ (Martikainen, 2017) การเรียนรู้

ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงทัศน์ (Visual Thinking) เป็นวิธีการคิดที่เน้นกระตุ้นกระบวนการทางสมอง โดยเชื่อมโยงรูปภาพกับภาษา หรือข้อมูลที่สะสมไว้ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นภาพหลากหลายรูปแบบ (Wongsaphan, 2021) สอดคล้องกับ Wararugsajja and Pichayapaiboon (2021) กล่าวว่า Timeline มีบทบาทอย่างมากในการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ ช่วยเชื่อมโยง จัดโครงสร้างของระบบ เนื้อหาที่มีจำนวนมากในวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ ทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ และความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยรูปภาพ ผู้สอนควรออกแบบกระบวนการสอน กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะเชิงทัศน์ ในการสังเกต มอง ดูสิ่งต่างๆ เพื่อพิจารณาแยกแยะ และเกิดเป็นกระบวนการตีความ วิเคราะห์องค์ประกอบและประเด็นสำคัญในยุคเรเนซองส์ได้ จากการใช้ เครื่องมือทางทัศน์ ที่นำเสนอในรูปแบบของ การสอนแบบเรียงลำดับเหตุการณ์ (Timelines), สัญลักษณ์ (Semiotics), แผนที่เชิงภาพ (Visual map), แผนที่ความคิด (Mind mapping), อินโฟกราฟิก (Infographic), วิดีโอ (Video) ที่มีความสอดคล้องกับบทบาทที่ผู้เรียนจะได้รับ ตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นในการมองเห็นภาพรวมของเนื้อหา ช่วยแสดงให้เห็นสิ่งที่เหมือนหรือแตกต่าง การสรุปเนื้อหา อภิปราย การสร้างสรรค์ผลงาน จนถึงขั้นตรวจสอบความรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้พื้นฐานของผู้เรียนให้ผู้เรียนเกิดเป็นความเข้าใจในยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ศิลปะที่มีความซับซ้อนอย่างเข้าใจ เมื่อนักศึกษาศิลปศึกษามีความเข้าใจในเชิงลึก ย่อมส่งผลให้มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่มีประสิทธิภาพและแม่นยำมากยิ่งขึ้น อันนำไปสู่กระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่มีประสิทธิภาพ (Janhom, 2016) การถ่ายทอดความรู้ในวิชาชีพครูเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน แต่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้สอนที่สามารถถ่ายทอดความรู้และออกแบบการเรียนรู้การสอนที่มีคุณภาพ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการพัฒนาแนวทางการสร้างนวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ ด้วยเครื่องมือทางทัศน์เพื่อส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษา โดยการใช้เครื่องมือทางทัศน์เหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น แต่ยังส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การเชื่อมโยงความรู้ และการนำเสนอข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับการเป็นนักศิลปศึกษาที่มีคุณภาพ การถ่ายทอดความรู้ในวิชาชีพครูเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน แต่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้สอนที่สามารถถ่ายทอดความรู้และออกแบบการเรียนรู้การสอนที่มีคุณภาพ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น การพัฒนานวัตกรรมการสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ด้วยเครื่องมือทางทัศน์จึงเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้เรียนรู้เชิงรุก สามารถวิเคราะห์ ตีความ และสังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นนักศิลปศึกษาที่มีคุณภาพในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. การออกแบบการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือทางทัศน์สามารถใช้รูปแบบเครื่องมือที่หลากหลายได้มากขึ้น เช่น การใช้สื่อเกมส์เข้ามาประกอบการสอน, การใช้การ์ดภาพ หรือการใช้ VR
2. การออกแบบแผนการเรียนรู้และเวลาในการจัดการเรียนการสอน อาจมีความยืดหยุ่นได้มากขึ้นตามบริบทของผู้เรียน
3. ควรมีการพัฒนาสื่อการสอนที่เข้าถึงง่ายและหลากหลายรูปแบบ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน
4. ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับลักษณะของเครื่องมือทางทัศน์แต่ละประเภท เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์ การเชื่อมโยงข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลอย่างสร้างสรรค์

บรรณานุกรม

- Butler, A.M., & Hahn, C. (2021). Decolonize this Art History: Imagining a Decolonial Art History Programme at Kalamazoo College. *London Review of Education*, 19(1), 1-15. Retrieved March, 2024, from <https://doi.org/10.14324/LRE.19.1.22>

- Chotirom, S., & Tosila, C. (2021). Guidelines for Instructional Management to Promoting Historical Contextualization. *Silpakorn University Journal*, 41(4), 15-26. Retrieved November, 2024, from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sujthai/article/view/251249>
- Chtena, N. (2021). “Opening” Art History: Exploring the Motivations and Practices of Faculty using Open Educational Resources in Lower-Level and General Education Art History Courses. *Journal of Interactive Media in Education*, 23(1), 1-16. Retrieved March, 2024, from <https://jime.open.ac.uk/articles/10.5334/jime.677>
- Faculty of Education, Chulalongkorn University. (2021). *Undergraduate Student Handbook: Faculty of Education, Chulalongkorn University*. Retrieved March, 2024, from <https://www.edu.chula.ac.th/sites/default/files/users/user18/download/สัมมนา%20อ.ที่ปรึกษา%202564/คู่มือปริญญานิพนธ์%2014-7-64.pdf>
- Faculty of Humanities and Social Sciences. (2022). *Bachelor of Education Kamphaeng Phet Rajabhat University*. Retrieved March, 2024, from <https://reg.kpru.ac.th/th/data/curkpru/2565/6504.pdf>
- Janhom, P. (2016). *Development of Learning Management Model to Develop Transfer of Art Knowledge Ability in Art Education Students* (Doctoral Dissertation). Chulalongkorn University. Retrieved March, 2024, from <https://www.edu.chula.ac.th/sites/default/files/users/user48/ป.เอก%20การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒน.pdf>
- Kunphunsup P. (2022). *The Application of CLIL Approach for History of Arts and Design Courses in Bilingual Program of Burapha University* (Research Reports). Burapha University. Retrieved March, 2024, from <https://buuir.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/4493>
- Kutis B. (2020). Scaffolding the Formal Analysis Assignment in Art History Courses to Promote Learning. *Journal of Teaching and Learning with Technology*, 9(1), 30-35. Retrieved March, 2024, from <https://doi.org/10.14434/jotlt.v9i1.29162>
- Martikainen, J.M. (2017). Making Pictures, Writing about Pivture, Discussing Picture and Lecture- Discussion as Teaching Methods in Art History. *Art History Pedagogy & Practice*, 2(1), 1-35. Retrieved May, 2024, from <https://academicworks.cuny.edu/ahpp/vol2/iss1/4/>
- Rakmai, T. (2016). Application Fesing for Undergraduate Students Art Hostory Learning. *Arch Journal Issue*, 23(2), 119-132. Retrieved March, 2024, from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/archkmitl/article/view/78721/63063>
- Shuell, T. J. (1990). Phases of Meaningful Learning. *Review of Educational Research winter 1990*, 60(4), 531-547. Retrieved May, 2024, from <https://www.jstor.org/stable/1170505>
- Wararusajja M., & Pichayapaiboon P. (2021). An Instruction Development by Using Organizers to Construct the Underdstanding and Learning Retention in Art History for Undergraduate Students. *An online Journal of Education*, 16(2), 1-9. Retrieved March, 2024, from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/253305/168960>

Wetchcho, S., & Na Songkla, J. (2020). Visual Literacy from Theory to Practice: A Paradigm of Visual Thinking, Learning and communication. *Journal of Education Naresuan University*, 23(4), 464–478. Retrieved May, 2024, from https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/242064/170143

Wongsaphan, M. (2021). Promoting Learning through Projective Thinking. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 3(4), 1–14. Retrieved November, 2024, from <https://journal.lib.buu.ac.th/index.php/ejes/article/view/7766>

Zhang, Y. (2020). Research on the Development Trend of Western Art History Based on Big Data Technology. *Journal of physics Conference Series*, 1648(4), 1-9. Retrieved May, 2024, from <https://www.researchgate.net/publication/346491912>